

Onderwerp

Hoofdpijnen en planning Regioplan windenergie zuidelijk en oostelijk Flevoland

Kern mededeling:

Na het stopzetten van de samenwerking met de federatie Windverenigingen Flevoland (FWF) op 6 november 2014 is verder gewerkt aan de totstandkoming van het Regioplan windenergie en concrete windprojecten in zuidelijk en oostelijk Flevoland. Daarnaast hebt u op 18 februari 2015 de Noodverordening wind vastgesteld. De samenwerkende overheden (gemeenten Dronten, Lelystad en Zeewolde, de provincie Flevoland en de ministeries van Economische Zaken en Infrastructuur en Milieu) werken nu toe naar vaststelling van het Regioplan en het definiëren en voorbereiden van concrete projecten. In de afgelopen maanden is gewerkt aan een beslisdocument dat de basis vormt voor het Regioplan en de verordening. In het beslisdocument worden de hoofdpijnen c.q. de contouren voor de ontwikkelingsstrategie voor de windopgave en het Regioplan en de verordening weergegeven.

Mededeling:

In het beslisdocument zijn de relevante keuzes voor belangrijke elementen uit het Regioplan opgenomen. De uitgangspunten uit het Programma van Eisen (door PS vastgesteld op 27 februari 2013) staan nog overeind en zijn daar waar nodig onderbouwd aangescherpt.

Beslisdocument met daarin de hoofdpijnen voor het Regioplan

Het college van Gedeputeerde Staten (GS) heeft op 31 maart 2015 ingestemd met het beslisdocument waarin een aantal keuzes worden gemaakt. Deze keuzes betreffen:

- a. de gebiedsindeling;
- b. de plaatsingszones;
- c. de uitgangspunten voor financiële participatie;
- d. de uitgangspunten betreffende de gebiedsgebonden bijdrage;
- e. het saneringsequivalent;
- f. de dubbeldraaiermijn.

a. De gebiedsindeling

In het PvE (vastgesteld door PS op 27 februari 2013) is uitgegaan van zes windontwikkelgebieden. Deze indeling is op basis van de huidige inzichten aangescherpt: de begrenzing is verruimd en delen van de gebieden zijn samengevoegd. Dit heeft geresulteerd in vijf gebieden: noord, oost, zuid, west en Houtribdijk. De herindeling van de gebieden is nodig om evenwicht te kunnen creëren tussen de nieuwbouwcapaciteit en de saneringsopgave en om voor de overheid en initiatiefnemers werkbare organisatorische eenheden te creëren. Met de herindeling is aansluiting gezocht bij gemeentegrenzen en de werkgebieden van windverenigingen. Veranderingen in de gebiedsindeling worden niet verwacht.

b. De plaatsingszones

De keuze voor de plaatsingszones is gebaseerd op de beschikbare informatie en de inzichten uit het planMER en onderzoek naar het economisch perspectief. Het betreft opstellingen die in het kader van de planMER onderzocht zijn en die aansluiten bij bestaande lijnen en/of initiatieven. De plaatsingszones zijn een synthese van de scenario's 'landschap' en 'maximale opbrengst' uit het planMER en kunnen naar het huidige inzicht rekenen op voldoende bestuurlijk draagvlak en draagvlak in het gebied.

Het in het Regioplan opnemen van plaatsingszones biedt duidelijkheid aan initia-

Registratienummer

1725030

Datum

24 maart 2015

Auteur

drs. T. van Huissteden

Afdeling/Bureau

RE

*Openbaarheid***Passief openbaar***Portefeuillehouder*

Gijsberts, A.

**Ter kennisname aan PS en
burgerleden**

tiefnemers over de beschikbare plaatsingsruimte voor windenergie.

Ten aanzien van de breedte van de plaatsingszones is sprake van een differentiatie. Daar waar er opstellingsruimte is langs duidelijke landschappelijke structuurlijnen (wegen, vaarten, tochten, dijken) of daar waar wordt aangesloten op de verkavelingsstructuur, wordt gewerkt met zones van 500 meter breed. Waar meer flexibiliteit nodig is, bijvoorbeeld bij overgangen land-water, wordt een zonebreedte van 1000 meter gehanteerd. Een dergelijke differentiatie biedt speelruimte in de uitwerking.

De plaatsingszones kunnen nog wijzigen door aspecten als Radar, de zones rond Luchthaven Lelystad en de middengolf in Zeewolde en als gevolg van aanscherpingen in de planMER.

Over deze aspecten heeft nog overleg plaats met de betreffende rijksdepartementen. Ook de economische haalbaarheid kan tot de vaststelling van het Regioplan aanleiding zijn voor aanpassingen (al zal daar met de nodige terughoudendheid naar worden gekeken) in relatie tot de ruimtelijke kwaliteit en het landschappelijk 'laadvermogen' van het gebied.

c. De uitgangspunten voor financiële participatie

Doel is het vergroten van het regionale en lokale draagvlak. Ten aanzien van financiële participatie wordt, conform het PvE, onderscheid gemaakt in bewoners en ondernemers in het buitengebied en bewoners en ondernemers in de kernen.

Van initiatiefnemers wordt verwacht dat zij beide vormen van financiële participatie in hun projectplan op een evenwichtige, eenvoudige en eerlijke manier uitwerken.

d. De uitgangspunten betreffende de gebiedsgebonden bijdrage

Er wordt vastgehouden aan de gebiedsgebonden bijdrage, zoals opgenomen in het PvE. Initiatiefnemers dienen anterieure afspraken te maken met het bevoegd gezag over het betalen van een gebiedsgebonden bijdrage. De bijdrage bedraagt € 1050 per MW per jaar, iedere 5 jaar te indexeren gedurende de looptijd van de exploitatie. De bijdrage wordt besteed aan ruimtelijke ontwikkelingen om de kwaliteit van het plangebied te versterken. Een kwaliteitsslag die betrekking heeft op fysiek-maatschappelijke functies, in de omgeving van het gebied dat belast wordt met de nieuwe windmolens. In de structuurvisie wordt dit beleidsmatig verankerd. Niet ondenkbaar is dat het bedrag in het overleg tussen initiatiefnemer en gemeente variabel wordt gemaakt, bijvoorbeeld door een koppeling aan de werkelijk geproduceerde hoeveelheid MWh, waarbij evenwel de koppeling met de beoogde kwaliteitsslag voorop dient te staan.

e. Het saneringsequivalent

Het saneringsequivalent is gemiddeld 1:2,5. Dit betekent dat voor iedere 2,5 MWh die ontwikkeld wordt, 1 MWh gesaneerd moet worden. Met dit gemiddelde wordt aangesloten bij het equivalent uit het PvE van 1:2,5 en kan het equivalent per deelgebied verschillen vanwege verschillen in het aantal te ontwikkelen MWh en verschillen in saneringsopgave en leeftijd van bestaande windmolens.

f. De dubbeldraaiermijn

In het PvE wordt voor het gehele gebied uitgegaan van een dubbeldraaiermijn van 0,5 jaar. Net zoals bij het saneringsequivalent is het ook hier moeilijk om te komen tot een generieke dubbeldraaiermijn voor geheel oostelijk en zuidelijk Flevoland. Vanwege de verschillende leeftijd en subsidieregelingen van de bestaande molens, lopen de kosten voor de te saneren molens uiteen. De generieke dubbeldraaiermijn van 0,5 jaar werkt dan sterk negatief in het economisch perspectief voor de deelgebieden. Daarom wordt er in het beslisdocument vanuit gegaan dat bestaande molens, zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen 5 jaar na ingebruikname van de nieuwe molens worden gesaneerd, waarbij de economische noodzaak van een termijn van langer dan 0,5 jaar door de initiatiefnemer dient te worden aangetoond.

Planning van het Regioplan

De planning voor de besluitvorming over het Regioplan is als volgt (data afhankelijk van vergader-schema nieuwe Staten):

- 9 sept 2015   adviesvraag in de Commissie over het door GS vrijgeven voor inspraak ontwerp Regioplan en ontwerp verordening
t/m eind okt   ter visie legging ontwerp Regioplan en ontwerp verordening
2 dec 2015   oordeelsvorming commissie
16 dec 2015   vaststelling Regioplan en verordening

Voorzien wordt in een gelijktijdige besluitvorming in de gemeenteraden van Dronten, Lelystad en Zeewolde.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Beslisdocument	1711319	Ja
Kaart	1723461	Ja

Ter inzage in de leeskamer

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
		Tot

Beslisdocument

Versie voor GS van Flevoland en de Colleges van B&W van Dronten, Lelystad en Zeewolde met aanpassingen n.a.v. het BCO en de gebiedsconsultatie op 3 en 4 maart.

19 maart 2015

Zowel bij initiatiefnemers als bij de overheid bestaat behoefte om tempo te maken met de ontwikkeling en bijbehorende sanering van windmolens in Flevoland. Het Regioplan Windenergie vormt een belangrijk document in dat proces. Het verschaft de duidelijkheid waarmee de gezamenlijke overheden, de initiatiefnemers en andere betrokkenen in het gebied verder kunnen. Dit beslisdocument loopt daarop vooruit. Het bevat keuzes op de belangrijkste punten die in het Regioplan en de bijbehorende Provinciale Verordening Windenergie aan de orde zullen komen. Daarmee legt het een basis onder het verdere gebiedsproces met de windverenigingen en andere gebiedspartijen.

Om de snelheid en de duidelijkheid te bevorderen, bevat dit beslisdocument concrete voorstellen voor deelgebieden waarin de opgave (nieuwbouw en sanering) georganiseerd dient te worden en daarbinnen voor zones waar nieuwe windmolens geplaatst kunnen worden. De initiatiefnemers wordt op twee belangrijke aspecten perspectief geboden om een projectplan als geheel economisch haalbaar te maken. Ten eerste liggen de exacte grenzen van de plaatsingszones nog niet hard vast en zijn de zones voldoende breed om erbinnen flexibiliteit te vinden. Ten tweede kunnen zij de dubbeldraaiertermijn daarop afstemmen (de termijn tussen de ingebruikname van de nieuwe windmolens en de sanering van de oude windmolens die daaraan gekoppeld is).

De deelgebieden zoals die in het Regioplan zullen worden opgenomen, zijn hard. Ten opzichte van de deelgebieden in dit Beslisdocument, kan nog fine-tuning nodig blijken, maar wezenlijke veranderingen worden niet verwacht. Plaatsingszones zijn flexibeler. Nieuw onderzoek en voortschrijdend inzicht kunnen de exacte omvang en ligging beïnvloeden. Ook in het Regioplan zal nog flexibiliteit nodig zijn.

Voorafgaand aan dit beslisdocument zijn de windverenigingen in twee rondes geconsulteerd, in het bijzonder over de keuze voor de deelgebieden en de plaatsingszones.

Deelgebieden

Gevraagde beslissing

Vaststellen van de begrenzing en de betekenis van de ruimtelijk en functioneel samenhangende deelgebieden (volgens de kaart).

Dit zijn de gebieden waarbinnen:

- landschappelijke samenhang (ruimtelijke kwaliteit) kan worden gerealiseerd,
- de economische haalbaarheid van de ontwikkeling van nieuwe windmolens, gekoppeld aan sanering van bestaande windmolens, voldoende aannemelijk moet zijn te maken,
- voldoende perspectief moet kunnen worden geboden voor één initiatiefnemer of samenwerkingsverband om één project in zijn geheel (ontwikkeling en sanering) in zijn ruimtelijke samenhang te realiseren,
- alle bewoners van het buitengebied gelegenheid krijgen om op basis van gelijk financieel perspectief te participeren vanaf de eerste risicodragende fase (de fase voordat de vergunningen zijn verleend).

De nieuwbouw- en saneringsopgave is verdeeld over vijf deelgebieden. Binnen elk van deze gebieden zoeken de gezamenlijke overheden naar één initiatiefnemer (dit kan ook een alliantie van meerdere samenwerkende partijen zijn), die in één integraal projectplan de bouw van nieuwe windturbines en de bijbehorende sanering organiseert en die bewoners van het buitengebied gelegenheid geeft voor risicodragende participatie.

Duidelijkheid over deze gebiedsindeling draagt bij aan de versnelling van het proces. Initiatiefnemers kunnen uit de gebiedsindeling afleiden welke samenwerking van hen wordt verwacht. Op grond van de uitgangspunten in dit beslisdocument kunnen zij die verder gaan organiseren. Grenzen tussen deelgebieden kunnen verschuiven als daar een noodzaak toe ontstaat. Bijvoorbeeld in relatie tot het organiserend vermogen of het economisch perspectief binnen het deelgebied.

Afbakening

Deelgebieden zijn zo afgebakend, dat er evenwicht mogelijk is tussen de nieuwbouwcapaciteit en de saneringsopgave. De deelgebieden bieden perspectief op opstellingen met een goede landschappelijke kwaliteit, en er is rekening gehouden met gemeentegrenzen en de werkgebieden van windverenigingen. Ook het aantal bewoners en ondernemers dat in aanmerking komt voor risicodragende participatie in de ontwikkelingsfase lijkt voldoende proportioneel aan de te realiseren capaciteit.

De gemiddelde kosten per te saneren windmolen kunnen verschillen per deelgebied, bijvoorbeeld door verschillen in gemiddelde levensduur. Ook hoge grondkosten kunnen de economische haalbaarheid onder druk zetten. De hoeveelheid grond in bezit van derden, met name het Rijksvastgoedbedrijf, speelt daar een rol in. Daarnaast beïnvloedt de uitwerking van de subsidieregeling voor het stimuleren van duurzame energie, de SDE van het ministerie van Economische Zaken, de economische haalbaarheid aanzienlijk. De SDE-regeling wordt jaarlijks vastgesteld en kan per deelgebied verschillen, afhankelijk van bijvoorbeeld de aangenomen windsnelheid. In het streven naar gelijkwaardige mogelijkheden per deelgebied, kan daarom gebiedsspecifiek worden gekeken naar de invulling van de uitgangspunten. De belangrijkste is de 'dubbeldraaiertermijn': de termijn waarop de oude windmolens in gebruik blijven na oplevering van de nieuwe windmolens. Deze heeft relatief veel invloed op de economische haalbaarheid. Uitgangspunt is dat deze termijn niet langer is dan economisch noodzakelijk, maar maximaal 5 jaar.

De bebouwde kernen, de twee recent gebouwde/in aanbouw zijnde windmolenparken in Zeewolde en het windturbinetestpark van de WUR bij Lelystad zijn buiten de deelgebieden gehouden, omdat hier geen saneringsopgave geldt. Ook windpark Eemmeerdiijk is erbuiten gelaten. Dit park heeft geen directe ruimtelijke relatie/samenhang met het deelgebied Zeewolde en de daarin opgenomen plaatsingszones.

Status Deelgebied Houtribdijk

Deelgebied Houtribdijk heeft ten opzichte van de vier andere deelgebieden op land een bijzondere status, vanwege het ontbreken van direct omliggende bewoners en een saneringsopgave binnen het gebied, en omdat de grond volledig in eigendom van het Rijk is. Het Rijk zal te zijner tijd een tender uitschrijven voor de ontwikkeling van dit deelgebied. Vanuit de lokale overheid zal voorafgaand aan deze tender worden aangegeven welke ruimtelijke opgaven zij aan het initiatief wenst te koppelen. Deze worden mede bepaald aan de hand van ontwikkelingen in andere deelgebieden, op het moment dat de tender wordt uitgeschreven.

Plaatsingszones

Gevraagde beslissing

Vaststellen van de plaatsingszones en onderzoeksgebieden (volgens de kaart).

Plaatsingszones zijn de gebieden die in aanmerking komen voor het opstellen van een rij nieuwe windmolens.

In het Regioplan kunnen op basis van voortschrijdend inzicht aanpassingen noodzakelijk blijken van de plaatsingszones ten opzichte van de huidige kaart.

De keuze om in het Regioplan plaatsingszones weer te geven, is een belangrijke om snelheid te maken en duidelijkheid te bieden aan initiatiefnemers, stakeholders en bewoners en gebruikers van de polder. Dat geeft initiatiefnemers de duidelijkheid waarmee ze hun plannen kunnen uitwerken tot concrete, integrale en haalbare voorstellen. Verder onderzoek kan invloed hebben op de exacte ligging en omvang. Dit betreft met name onderzoek en besluitvorming over de luchthaven, de radar, de middengolfzender en het economisch perspectief. De plaatsingszones zijn 500 meter waar zones langs duidelijke structuurlijnen, tochten of verkavelingspatronen lopen. De zones zijn 1000 meter breed waar meer flexibiliteit in de breedte nodig is. Dat geeft speelruimte in de uitwerking.

Selectie van plaatsingszones

De keuze voor de plaatsingszones in dit Beslisdocument is gebaseerd op de beschikbare informatie en inzichten uit de Plan-MER, onderzoek naar de economische haalbaarheid, maar ook lokaal en bestuurlijk draagvlak. Ze sluiten deels aan bij bestaande lijnen en/of initiatieven. Onder de alternatieven die in het Plan-MER waren onderzocht, kwam geen duidelijk voorkeursalternatief naar voren. Wel is een klein aantal lijnen afgevallen om ecologische redenen. Vervolgens is, in aansluiting op lokale prioriteiten, voortgebouwd op een synthese van de scenario's 'landschap' en 'maximale opbrengst'. De economische haalbaarheid is getoetst doorgerekend op grond van generieke kengetallen. Daaruit komt naar voren dat de economische haalbaarheid voor elk deelgebied met deze nieuwbouwcapaciteit aannemelijk is, mits er ruimte is om een aantal uitgangspunten gebiedsspecifiek in te vullen. De belangrijkste daarvan is de dubbeldraaiermijn.

Voortschrijdend inzicht

Uit de Plan-MER kunnen nog aanscherpingen volgen. Verder bestaat op vier thema's op dit moment nog onvoldoende duidelijkheid: de uitbreiding van luchthaven Lelystad, de beperkingen als gevolg van radarverstoring, de toekomst van de Novec-mast in Zeewolde en het economisch perspectief per deelgebied. Hoogtebeperkingen die samenhangen met de uitbreiding van de luchthaven staan op de kaart, maar het Rijk heeft deze nog niet definitief vastgesteld. Beperkingen binnen deze zone nemen af, naarmate de afstand tot de luchthaven groter is. Ook overleg binnen het gebied en resultaten van het planproces in de aanloop naar het Regioplan kunnen nog tot aanscherpingen leiden.

Sanering**Gevraagde beslissing**

Instemming met de volgende uitgangspunten voor de sanering van bestaande windmolens:

- **De sanering van bestaande windmolens maakt deel uit van het projectplan, dat van de initiatiefnemer voor het hele deelgebied wordt verwacht.**
- **De initiatiefnemer draagt zorg voor de volledige sanering binnen het deelgebied.**
- **Bestaande windmolens worden zo snel mogelijk gesaneerd, maar uiterlijk 5 jaar na ingebruikname van de nieuwe windmolens, waarbij de economische noodzaak van een termijn langer dan een half jaar dient te worden aangetoond.**
- **De initiatiefnemer bepaalt de volgorde van de sanering, maar als uitgangspunt geldt dat de oudste windmolens en windmolens nabij de nieuwe opstelling voorrang hebben boven jongere windmolens en verder weg gelegen windmolens.**

- **De sanering wordt privaatrechtelijk geborgd via de anterieure overeenkomst en publiekrechtelijk via het rijksinpassingsplan en de Provinciale Verordening Wind. Bij de publiekrechtelijke borging zal het moderniseringsartikel uit de Crisis- en herstelwet worden ingezet.**

De dubbele en met elkaar samenhangende borging biedt voldoende juridische zekerheid dat de te saneren windturbines daadwerkelijk op het vastgestelde moment zullen worden verwijderd. De koppeling van de nieuwbouw aan de sanering, komt voort uit de verantwoordelijkheid voor een goede ruimtelijke ordening. Het Programma van Eisen noemt een saneringsequivalent van 1:2,5 (voor iedere 2,5 MWh die ontwikkeld wordt, moet 1 MWh gesaneerd worden), en een dubbeldraaitermijn van een half jaar. Het blijkt uiterst moeilijk om beide uitgangspunten generiek te operationaliseren. Kosten per te saneren molen lopen sterk uiteen, vooral vanwege de uiteenlopende levensduur en gebiedspecifieke kenmerken. Een generiek gefixeerde dubbeldraaitermijn brengt de economische haalbaarheid in het geding. Het is aan de initiatiefnemer om de economische noodzaak aan te tonen van een langere dubbeldraaitermijn dan een half jaar (zoals vastgesteld in het PvE).

In het Regioplan wordt precies opgenomen wat onder 'volledige sanering' wordt verstaan.

Financiële participatie

Gevraagde beslissing

Instemming met de volgende uitgangspunten voor de financiële participatie:

Bewoners en ondernemers in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland krijgen gelegenheid om financieel te participeren in de nieuwe windmolens. Daarbij is er een onderscheid tussen bewoners en ondernemers in het buitengebied en in de kernen:

- alle bewoners en ondernemers in het buitengebied (eigenaren van windmolens en anderen) krijgen gelegenheid om op basis van gelijkheid financieel te participeren in de *ontwikkeling* van nieuwe windmolens binnen hun deelgebied, op basis van gelijkheid en vanaf de eerste risicodragende fase (de fase voordat de vergunningen zijn verleend).
- alle bewoners en ondernemers in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland krijgen gelegenheid om financieel te participeren in de *exploitatie* van nieuwe windmolens (de fase vanaf ingebruikname). De vorm staat vrij. De initiatiefnemer moet bereid zijn om minimaal 2,5% van de totale investeringsomvang op deze manier te financieren.

Van initiatiefnemers wordt verwacht dat zij beide vormen van financiële participatie in hun projectplan op een evenwichtige, eenvoudige en eerlijke manier uitwerken. Dit laatste moet blijken uit het projectplan.

Beide vormen van financiële participatie vloeien voort uit het Programma van Eisen. Oogmerk is het vergroten van het regionale en lokale draagvlak voor de nieuwe windmolens. Toegevoegd is de notie van een vorm die evenwichtig, eenvoudig en eerlijk is.

Eerlijk, eenvoudig en evenwichtig betekent voor de *ontwikkel- en bouw* fase in ieder geval dat:

- alle bewoners en ondernemers uit het betreffende buitengebied risicodragend kapitaal (eigen vermogen) kunnen inbrengen voor een proportioneel onderdeel van de ontwikkeling, ongeacht eigendom van de gronden waarop gerealiseerd wordt,
- redelijkerwijs gedeeld wordt in dividend en zeggenschap, gekoppeld aan de gedragen verantwoordelijkheden bij de ontwikkeling en eventuele inbreng voor de invulling van de saneringsopgave,

- de kandidaat-participanten te allen tijde worden gewezen op de aan participatie verbonden risico's,
- een eventueel verlangd lidmaatschap of belang bij een initiatiefnemer geen onnodige belemmeringen opwerpt.

Eerlijk, eenvoudig en evenwichtig betekent voor de *exploitatiefase* in ieder geval dat:

- alle bewoners en ondernemers in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland kunnen participeren, waarbij minimaal 2,5% van het totale investeringskapitaal –ongeacht de vorm waarin dit gebeurt - open moet staan voor deelname voor een periode van minimaal tien jaar vanaf aanvang exploitatie,
- dat kandidaat-participanten te allen tijde worden gewezen op de aan participatie verbonden risico's en daarvoor een redelijke vergoeding ontvangen,
- dat deze participaties, eventueel na een beperkte lock-in periode van maximaal 2 jaar, verhandelbaar dienen te zijn,
- dat de initiatiefnemer eventuele achterblijvende belangstelling in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland voor invulling van de financiering moet kunnen aantonen, alvorens invulling toe staan die voor deze doelgroep afwijkt van het genoemde minimumpercentage.

Gebiedsgebonden bijdrage

Gevraagde beslissing

Vasthouden aan de reeds vastgestelde uitgangspunten voor de gebiedsgebonden bijdrage, inhoudende: Initiatiefnemers dienen anterieure afspraken te maken met het bevoegd gezag over het betalen van een gebiedsgebonden bijdrage. De bijdrage bedraagt € 1050 per MW per jaar, iedere 5 jaar te indexeren gedurende de looptijd van de exploitatie. De bijdrage wordt besteed aan ruimtelijke ontwikkelingen om de kwaliteit van het plangebied te versterken. Een kwaliteitsslag die betrekking heeft op fysiek-maatschappelijke functies, in de omgeving van het gebied dat belast wordt met de nieuwe windmolens. In de structuurvisie wordt dit beleidsmatig verankerd. Niet ondenkbaar is dat het bedrag in het overleg tussen initiatiefnemer en gemeente variabel wordt gemaakt, bijvoorbeeld door een koppeling aan de werkelijk geproduceerde hoeveelheid MWh, waarbij evenwel de koppeling met de beoogde kwaliteitsslag voorop dient te staan.

Oogmerk van de gebiedsgebonden bijdrage is het versterken van de ruimtelijk-planologische kwaliteit en het vergroten van het lokale/maatschappelijke draagvlak voor de nieuwe windmolens. De initiatiefnemer gaat op deze manier zorgvuldig om met de ruimte en met de gemeenschap. De bijdrage aan de fysiek-maatschappelijke functies kan gaan over natuur, recreatie, waterberging, infrastructuur en culturele voorzieningen. Deze verruiming draagt naar verwachting bij aan het draagvlak. Er is verder een opening geboden om de jaarlijkse bijdrage variabel te maken. Dit beperkt financieel risico voor de initiatiefnemers terwijl de gebiedsgebonden bijdrage als zodanig en de orde van grootte daarbij niet ter discussie staan.

Uitgangspunt is dat initiatiefnemer en gemeente onderling nadere afspraken maken over de hoogte van de bijdrage en deze afspraken vastleggen in een anterieure overeenkomst voorafgaand aan de terinzage legging van het ontwerp-inpassingsplan. De noodzaak om te komen tot afspraken hierover wordt versterkt doordat deze verplichting ook wordt verankerd in een Provinciale Verordening Wind (ex art. 4.1 Wro). De opschaling van wind wordt daarmee een package deal bestaande uit het oprichten van nieuwe molens, de sanering van bestaande windmolens enerzijds en een financiële bijdrage aan het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit anderzijds.

Vervolgproces

Gevraagde beslissing

Instemming met de volgende uitgangspunten voor het vervolgproces:

De samenwerking tussen de initiatiefnemers en de betrokken overheden wordt gestroomlijnd via

- een intentieovereenkomst, in de aanloop naar het projectplan van de initiatiefnemer
- een samenwerkingsovereenkomst, na overeenstemming over het projectplan van de initiatiefnemer

Daarbij hoort een bestuurlijk arrangement, dat bestaat uit:

Provinciebreed

- Structuurvisie Wro (het Regioplan)
- Provinciale Verordening Wind

Per deelgebied

- Rijkscoördinatierегeling (met rijksinpassingsplan en Nota Reikwijdte en Detailniveau)
- Anterieure overeenkomst

Intentieovereenkomst

Het ministerie van EZ (mede namens I&M), de provincie en de betrokken gemeente sluiten voor elk deelgebied een intentieovereenkomst af met één initiatiefnemer, die aannemelijk heeft gemaakt in staat te zijn en het organiserend vermogen te hebben om in een integraal plan alle nieuwbouw en sanering in dat deelgebied (binnen de gestelde voorwaarden) te realiseren. In deze intentieovereenkomst spreken de ondertekenende partijen af wat zij gedurende een periode van elkaar mogen verwachten: de initiatiefnemer spant zich in om tot een projectplan met maatschappelijk draagvlak te komen, de overheden spannen zich in de beleidsmatige en publiekrechtelijke voorwaarden te creëren.

Initiatiefnemers krijgen de ruimte om al voor de vaststelling van het Regioplan Windenergie van start te gaan met de voorbereiding van het projectplan en andere activiteiten, op eigen rekening en risico. Dat betekent dat EZ, provincie en gemeente al een intentieovereenkomst kunnen sluiten en het ministerie van EZ kan starten met de voorbereidingen van de Rijkscoördinatierегeling.

Projectplan

De initiatiefnemer maakt het projectplan in samenspraak met de betrokken overheden maar voor eigen rekening en risico. Dat projectplan geeft in elk geval inzicht in:

- de haalbaarheid van het plan,
- de locaties van de nieuwe windmolens,
- de invulling van de voorwaarden (sanering, financiële participatie, gebiedsgebonden bijdrage),
- aannemelijkheid van verkrijging van de grondposities,
- de fasering en planning,
- de planparticipatie en communicatie rondom de planvorming van het project (voor die communicatie geldt de gedragscode van de Nederlandse Windenergie Associatie NWEA e.a. als uitgangspunt).

Samenwerkingsovereenkomst

Overeenstemming over het projectplan en de definitieve Nota Reikwijdte en Detailniveau bezegelen de initiatiefnemer en de gezamenlijke overheden in een samenwerkingsovereenkomst. Daarin maken zij ook afspraken over de organisatie van de samenwerking voor de volgende periode, waaronder de verdeling van de taken en verantwoordelijkheden. Het projectplan kan vooruitlopen

op het Regioplan Windenergie. Een samenwerkingsovereenkomst kan worden afgesloten na vaststelling ervan.

Bestuurlijk arrangement

De ambitie is dat het projectplan van de initiatiefnemer in goede samenwerking met de betrokken overheden tot stand komt. Dat neemt niet weg dat de juridische achtervang op orde moet zijn. Daarom krijgt het Regioplan de status van structuurvisie ex Wro, en wordt tegelijk met het Regioplan een Provinciale Verordening Windenergie vastgesteld. Hierin worden ook uitgangspunten voor de beeldkwaliteit opgenomen. Ze worden de komende periode uitgewerkt, op basis van de Beleidsregel Windenergie uit 2008 en de Leidraad Ruimtelijke Kwaliteit uit 2012.

Uitgangspunt is dat de rijksoverheid één rijksinpassingsplan per deelgebied vaststelt, als onderdeel van de Rijkscoördinatierегeling. Dit rijksinpassingsplan betreft zowel de nieuwbouw als de sanering. Voorafgaand aan de tervisielegging van het rijksinpassingsplan, sluiten de gemeente en de initiatiefnemer een anterieure overeenkomst. Daarin maken zij afspraken over:

- uitwerking van de sanering,
- organisatie en uitwerking van de gebiedsgebonden bijdrage (conform afspraken die de initiatiefnemer en de gemeente hierover maken),
- uitwerking van de mogelijkheid tot financiële participatie,
- verhaal kosten grondexploitatie,
- grondeigendom na oplevering,
- de uitvoeringsfase.

De rijksoverheid coördineert binnen de Rijkscoördinatierегeling ook de vergunningverlening door gemeenten.

Communicatie en planparticipatie

Provincie en gemeenten maken een communicatieplan voor het planproces rond het Regioplan Windenergie en de Provinciale Verordening Windenergie. Zij communiceren gezamenlijk over het Regioplan en de consequenties daarvan, met gezamenlijke boodschappen en vanuit één afzender, volgens drie sporen:

- communicatie over mijlpalen, zoveel mogelijk rechtstreeks van overheid naar burger
- informatie voor leden van de gemeenteraden en Provinciale Staten, ook buiten de formele momenten, zodat zij goed geïnformeerd blijven over inhoud en proces
- participatie bij de planvorming van het Regioplan, voorafgaand aan de tervisielegging, waarbij bewoners en belangengroepen de doelgroepen zijn.

De communicatie op projectniveau is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer en het ministerie van EZ, in afstemming met provincie en gemeente.

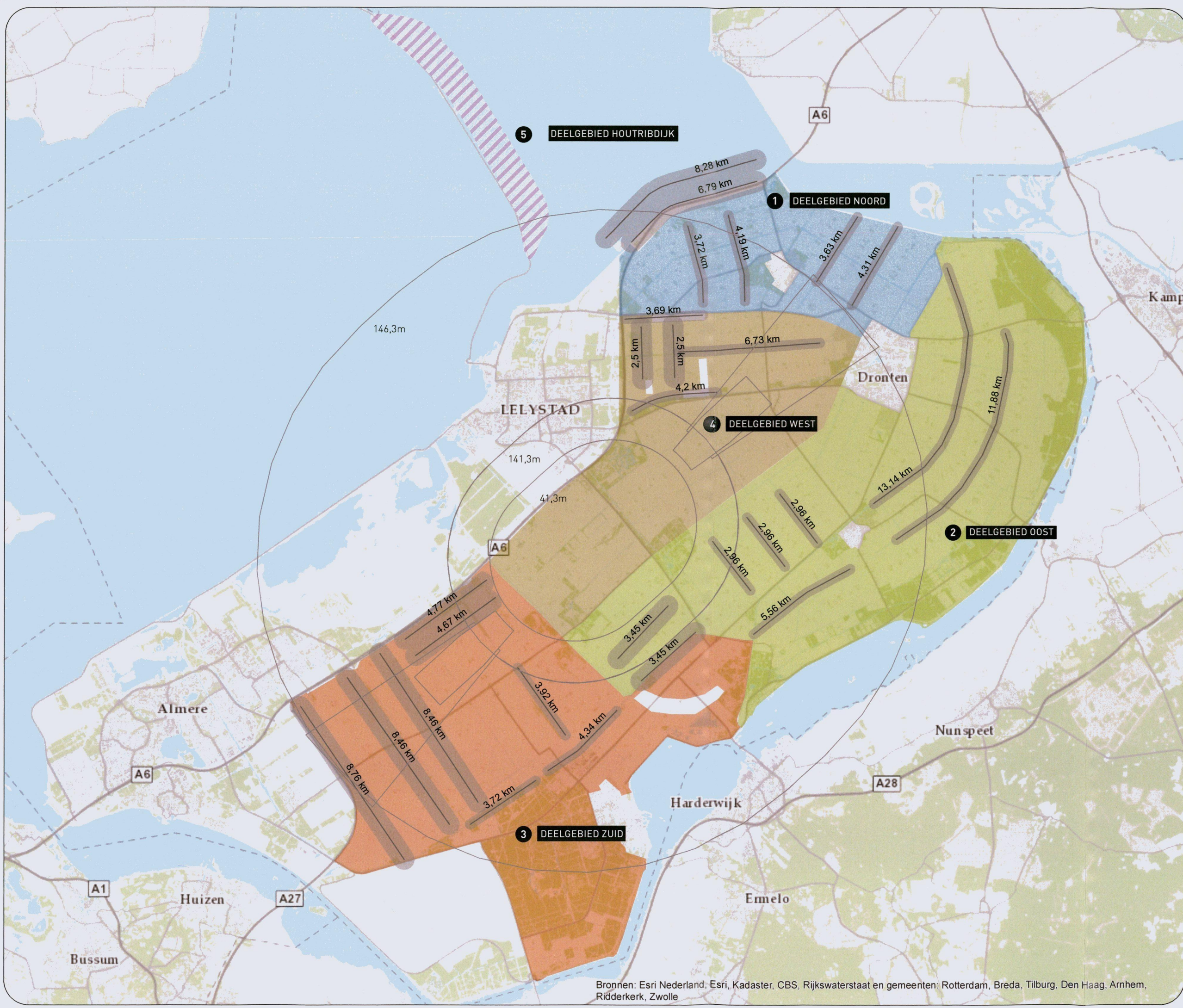

Windenergie: gebiedsindeling en opstellingszones

Versie 14 - 25-03-2015

Legenda

- Deelgebied Noord
  - Deelgebied Oost
  - Deelgebied Zuid
  - Deelgebied West
  - Deelgebied Houtribdijk
  - Hoogtebeperking Lelystad Airport
  - Opstellingszones windturbines
- Totaal aantal kilometers: 144

Bronnen: Esri Nederland, Esri, Kadaster, CBS, Rijkswaterstaat en gemeenten: Rotterdam, Breda, Tilburg, Den Haag, Arnhem, Ridderkerk, Zwolle